

Izkušnje iz centra za zgled

Nadaljevanje s 1. strani

obilje problemov, kar ugotovljamo tudi v Centru. Ne gre zgolj za neustrezno splošno politiko njenega razvoja, pri čemer mislimo zlasti na cene obrtnih storitev, poslovne prostore, najemnine itd., temveč tudi za delegatski sistem delovanja sindikalnih organizacij, saj slednje še vedno iščejo svoj »prostor pod soncem«, ali drugače povedano, pravo vsebino svojega delovanja.

V Centru, tako kot drugod po Sloveniji, pripisujejo velik pomen sodelovanju SZDL in sindikata pri organiziranju potrošnikov. Sindikat obrtnih delavcev je za dobro organiziranost potrošnikov v krajevnih skupnostih zelo zainteresiran, saj bodo skupnim dogovorom sledile konkretne akcije samoupravnega sporazumevanja med uporabniki in izvajalci obrtnih storitev v smislu 23. in 78. člena zakona o združenem delu. Tudi s strani naše občinske organizacije sindikata obrtnih delavcev je bil poudarjen širok interes za povezavo med potrošniki in izvajalci obrtnih storitev, in sicer ne samo v okviru občine, pač pa tudi v regiji. Akcije organiziranja potrošnikov so v polnem delu in bodo predvidoma končane do dogovorjenega roka. Vendar bo treba še več delovanja, da bodo na eni strani potrošniški sveti v krajevnih skupnostih in zbori KS v skupščinah občin, na drugi strani pa asociacije ali posamezne organizacije izvajalcev obrtnih storitev, začele čimprej z delom.

Morda za konec še to: na letni seji RO sindikata obrtnih delavcev Slovenije smo med drugim slišali, da sta bili doseženi v Sloveniji sklenjeni dve kolektivni pogodbi o delovnih razmerjih med gospodinjstvi in pomočnicami in podobnimi delavci in občanami, ki v svojih gospodinjstvih zaposlujejo druge osebe. Za zgled, kako je mogoče s kolektivno pogodbo urediti omenjena razmerja, so potrdile prve izkušnje občinskih sindikalnih organizacij Maribo in Centra. Tako je s kolektivnimi pogodbami urejen družbenoekonomski položaj 91 odstotka vseh delavcev v individualnem sektorju obrti, ki sodelujejo v delu sindikata obrtnih delavcev. RO tega sindikata pa zajema 95 odstotkov vseh delavcev, zaposlenih v individualnem obrtnem sektorju v republiki.

Prezreti ne kaže, da je sindikat po ustavi in 9. členu zakona o združenem delu pristojen za urejanje družbenoekonomskega položaja delavcev v individualnem sektorju obrti s kolektivno pogodbo. K temu ga zavezuje tudi družbeni dogovor o usklajevanju pravic in obveznosti delavcev, zaposlenih pri delovnih ljudeh, ki samostojno opravljajo dejavnost s sredstvi v lastni občani ter pri drugih fizičnih in pravnih osebah. Zato bo RO storil vse, za posledno uresničitev določil kolektivne pogodbe, predvsem za zagotavljanje delavčevih pravic, ki izhajajo iz dela, za obračunavanje njegovega osebnega dohodka po udeležbi pri ustvarjenem dohodku, za topli obrok med delom itd.

I. V.

DOGOVORI — glasilo občinske konference SZDL Ljubljana Center, Prešernova 26, p. p. 191 — Telefon: 312-634 in 315-784 — Izhaja štirinajstredno — Naklada: 16.000 izvodov

IZDAJATELJSKI SVET:

Vojko Novak (predsednik), Blaž Mateković, Viktor Damjan, Marjan Mayer, Franci Strle, Breda Pavlič, Lojze Cepuš, Karel Destovnik, Tatjana Pust, Artur Boroje, Mišo Javornik, Vladimir Jerman in Ivan Hafner

UREJA UREDNIŠKI ODBOR:

Zvone Kržišnik (glavni urednik), Mišo Javornik (odgovorni urednik), Dragica Bošnjak, Artur Boroje, Matija Což, Bogdan Pogacnik, Milan Turel, Bogdan Fajon in Darinka Legat

Rokopisov in fotografij ne vračamo

Tisk: ČGP »Delo« TOZD Grafika, Likozarjeva 1

Izvršni svet občinske skupščine o zbiranju in trošenju posojila za ceste.

V Centru manj tranzitnega prometa

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Center je pretekli teden, na svoji redni seji, obravnaval med drugim tudi zaključno poročilo občinskega štaba za izvedbo javnega posojila za ceste v občini Center.

Štab je o svojem delu in poteku akcije redno poročal o čemer smo ob sami akciji ter ob zaključku, obveščali tudi bralce Dogovorov.

Zaključno poročilo kaže, da je bilo v občini Center vpisano posojilo v znesku 128.401.914 din kar pomeni, da je bila zastavljena obveznost prekoračena za 45.089,63 dinarja ali za 54,20 odstotka. Da je bila akcija v naši občini zares uspešna in odziv vpisnikov zelo dober priča tudi primerjalni podatek, saj navedeni znesek pomeni najvišjo prekoračitev v Sloveniji, po procentualnem prekoračenju vpisa pa petnajsto mesto. V Ljubljani je na-

ša občina tako po procentualnem kot absolutnem znesku na prvem mestu.

Podrobnejši podatki pa nam kažejo naslednjo sliko: delavci v združenem delu so vpisali 108.928.439 din, občani v krajevni skupnostih 4.056.815 din ter OZD iz sredstev skladov 15.416.700 din. Kljub zelo ugodnim ocenam in v celoti lepim rezultatom pa velja omeniti, da ni vsak zaposleni vpisal vsaj polovico svojega mesečnega dohodka. V povprečju je namreč vpis 1992,44 din, kar je po podatkih za prvo leto 1976. leta, 45 odstotkov povprečnega mesečnega dohodka na zaposlenega.

Tudi v krajevnih skupnostih smo lahko zadovoljni z višino vpisanih sredstev ne pa v celoti s številom vpisnikov.

Do konca preteklega leta so vpisniki vplačali, v skladu s

predvideno dinamiko, 20 odstotkov vpisanega posojila.

Naše občane Centra in drugih občin pa prav gotovo najbolj zanima kako bodo porabljena zbrana presežena sredstva. Izvršni svet je že v oktobru lanskega leta podprl stališče našega občinskega političnega aktiva, da se ta sredstva združijo s sredstvi, ki predstavljajo prekoračitev zadanih obveznosti, zbranih v drugih občinah na enem ali več objektih, z izgradnjo katerih bi se v najkrajšem času zmanjšal predvsem tranzitni promet tovornih vozil skozi naše mesto. Dokončen kvantificiran predlog objektov, ki bi se gradili iz viška zbranega posojila, bo pripravil mestni izvršni svet, ob upoštevanju stališč občin.

Predlog programa bo predložen v obravnavo republiški skupnosti za ceste še v tem mesecu. A. B.

Rušenje

»Staro se unika novemu«, bi lahko rekli ob pogledu na zgornjo sliko. V krajevni skupnosti Tabor na Trubarjevi ulici delavci te dni podirajo nekatere stare stavbe. Hiše, zgrajene še v prejšnjem stoletju, se morajo umakniti pred sodobnimi objekti. Ze spomladi bodo tu pričeli graditi novo stanovanjsko stolpnico.

Foto: ANDREJ SELAN

OK SZDL pripravlja problemsko konferenco

Za čistejše okolje

Stanje na področju varstva okolja, sprejete planske naloge in določila zakona o varstvu zraka, odloka o varstvu zraka in zakona za omejevanje hrupa narekujejo, da je potrebno začeti in začetne ukrepe čim prej uresničevati; izvršni svet občine Ljubljana Center naj ugotovi večje onesnaževalce okolja, ki bi se glede na izpeljano toplovodno omrežje lahko že letos priključili nanj, odgovorni nosilci pa so, prav tako še letos, dolžni izdelati sanacijske programe za varstvo zraka in okolja.

Poleg varstva pred onesnaževanjem zraka bo treba v Centru letos izpeljati akcije za zboljšanje čistote vseh javnih površin in odpraviti neurejena odlagališča smeti in odpadkov na celotnem območju občine. Organizacije združenega dela, posebno tiste, ki izvajajo dejavnost na področju varstva okolja, komunalna interesna skupnost in skupnost za varstvo zraka, so dolžne v okviru svojih pristojnosti ukreniti vse potrebno za dosledno uresničevanje sprejetega zakona in odloka za varstvo okolja.

To je le nekaj misli iz smernic delovnega gradiva, ki so ga pripravili za minulo sejo iniciativnega odbora za sklic problemske konference o programu za izvedbo akcije za čistej-

še Ljubljano. Za sejo pa so pripravili tudi podroben načrt nosilcev obsežne očiščevalne akcije z nalogami (SZDL — organizacija akcije v krajevnih skupnostih preko svojih krajevnih organizacij in hišnih svetov, sindikati v OZD, ZSMS, ki naj bi pritegnila vso šolsko mladino, izvršni svet, kot je bilo omenjeno že v uvodu, skupnost za varstvo okolja, Javna higiena ter TOZD Rast).

Program je precej obsežen, razpravljalci so ga tudi še v marsičem dopolnili, bistveno, kar pa velja pri njem (ponovno) poudariti pa je, da si moramo v uvodu zastavljeno akcijo razlagati kot trajno nalogo vseh prebivalcev našega mesta.

D. B.

IVANA ŽONTAR, gospodinja: »Ljubljana ni najbolj čista. Vsi radi živimo v čistem okolju, a vse premalo se držimo reda. Sprašujem se, zakaj je Trubarjeva cesta tako slabo očiščena. Vse preveč je smeti po tleh. Vsi bi morali veliko bolj paziti na čistočo. Potrebno bi bilo postaviti več košev za smeti.«

ANKETA O ČISTEJŠI LJUBLJANI

Hitri industrijski razvoj je zahteval tudi svoje žrtve. Tako lahko opazimo, da smo v preteklosti vse premalo pozornosti posvečali našemu okolju. Preveliko izkoriščanje naravnih dobrin in čezmerno kopičenje industrijskih odpadkov je pripeljalo do tega, da smo se začeli sami zastrupljati. V ozračje spuščamo vse preveč strupenih plinov, reke so onesnažene z industrijskimi odplakami in v okolici mest se kopičijo gore smeti. Tudi sama mesta niso tako čista, kot bi morala biti. Vsi skupaj moramo poskrbeti za čistejše in bolj zdravo okolje. Med našimi občani smo naredili malo anketo o tem, kaj mislijo o čistoči v našem mestu.

LEOPOLDA CIMPERMAN, učiteljica: »Kljub temu, da vsi hočemo delati in živeti v čistem in zdravem okolju, posvečamo temu premalo pozornosti. Otroke poučujemo, kako morajo paziti na čistejše okolje. A kaj, ko pa otroci radi posnemajo odrasle, vsi pa vemo, da mnogi starejši malomarno mečejo smeti mimo koša. Hitra industrializacija nas je postavila pred velik problem, kam z odpadki. Tudi tu velja rek: Kakor si bomo postlali, tako bomo ležali.«

JOCO STAMENKOVIČ, uslužbenec: »V Ljubljani živim že pet let. Res je, da so nekatera jugoslovanska mesta veliko bolj onesnažena kot Ljubljana, a to nas ne sme uspraviti. Še vseeno mislim, da bi s skupnimi močmi lahko očistili mesto, in tako pripomogli, da bi bilo lepše. Škoda, da imamo tako slab zrak. S skupnimi močmi bi tudi ta problem lahko rešili.«

SAŠO PUK, dijak: »Prispodoba 'bela Ljubljana' že dolgo ne velja. Vsekakor je premalo ko-

V vsaki KS – društvo!

Upokojevci se aktivno vključujejo v družbenopolitično življenje krajevne skupnosti, saj je to tudi razumljivo, ker krajevne skupnosti vedno bolj uspešno urejajo tudi tista vprašanja, ki njih najbolj zadevajo.

V občini Ljubljana Center je skoraj 9.000 upokojevcev, društva upokojevcev pa delujejo v krajevnih skupnostih Tabor, Poljane, Prule in na območju krajevne skupnosti Stara Ljubljana, kjer deluje društvo upokojevcev Ljubljana Center. V takih pogojih je večkrat težko koordinirati in uspešno izvajati razne družbene in društvene akcije, ki so tudi za upokojevce izredno pomembne in koristne. Upokojevci so že in morajo tudi

v bodoče s svojimi interesi in delovanjem vplivati na oblikovanje in izvajanje programa dela krajevne skupnosti, sodelovati v raznih kandidacijskih postopkih in prevzemati družbene obveznosti, sodelovati pri proslavah, organizaciji izletov, srečanj itd.

V preteklem letu so upokojevci v občini Ljubljana Center zbrali v krajevnih skupnostih za Posočje 297.000 dinarjev, veliko število upokojevcev pa je poslalo pomoč neposredno oziroma preko organizacij RK, posojilo za ceste je vpisalo 1.134 upokojevcev, v skupnem znesku 2.179.870 dinarjev. Referenduma za samoprispevek se je udeležilo 95 odstotkov vseh upokojevcev, skromna pozornost je bila ob Dnevu republike izkaza-

na 631 upokojevcem, velike napore pa je zveza društev upokojevcev vložila za pridobitev in ureditev Kluba upokojevcev itd.

Vse to samo potrjuje pravilnost usmerjenosti zveze društev upokojevcev v občini Ljubljana Center, da se v vseh krajevnih skupnostih ustanovijo društva upokojevcev in da se tako razširi možnost organiziranega delovanja čim večjega števila upokojevcev. Zato bodo v vseh KS ustrezni predhodni razgovori, na katerih bodo sodelovali, poleg predstavnikov upokojevcev tudi predstavniki družbenopolitičnih in drugih organizacij, ki lahko prispevajo k ustanavljanju in delovanju društev upokojevcev.

J. S.

Delo političnega odbora in operativnega štaba za izvedbo samoprispevka

Podaljšan mandat

Politični odbor in operativni štab sta v času akcije za izvedbo referenduma imela štirinajst sej ter uspešno opravila vse zastavljene naloge po

sprejetem akcijskem programu.

Odbor ocenjuje, ob zaključku svojega poročila, rezultate referenduma, kot izraz zavzeto-

sti občanov v izredno uspešni akciji, kjer je še enkrat prišla popolnoma do izraza solidarnost vseh ljudi za urejanje skupnih problemov mesta Ljubljane.

Z uspešno končanim referendumom in s sprejetjem odloka o uvedbi samoprispevka za sofinanciranje gradnje objektov družbenega standarda na območju ljubljanskih občin pa delo občinskega političnega odbora in operativnega štaba še ni končano. Na pobudo političnega aktiva Ljubljane, ki je predlagal, da občinski operativni štabi delujejo še naprej je bil na seji sprejet sklep, da delovanje obeh teles ne preneha do konstituiranja skupščine skupnosti za izvedbo Samoprispevka II, ki bo upravljala s sredstvi Samoprispevka II, in njenih organov.

Glede na to, da so samoupravni sporazumi o načinu oblikovanja skupnosti, njenem delu in pristojnostih že sprejeli tako delegati mestne kot občinski skupščin, lahko pričakujemo, da bo skupnost začela delovati že prihodnji mesec.

Ob ustanovitvi in konstituiranju skupščine skupnosti in njenih teles bodo ustanovljeni tudi v občinah novi operativni odbori.

A. B.

NOV PRISTOP K USMERJENEMU IZOBRAŽEVANJU

Contal predlaga ukinitvev sedanjih učnih pogodb

Poleg vrste akcij so lani obrtni delavci, za uresničevanje preobrazbe srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje, organizirali problemsko razpravo v organizaciji združenega dela Contal, ki združuje dve temeljni obrtni organizaciji.

Razprave so se udeležili tudi predstavniki slovenske gospodarske zbornice, v zbranih mnenjih in predlogih, ki so jih posredovali sektorju RS ZSS za izobraževanje, znanost in kulturo kot koordinatorju razprav v sindikatih, pa je bilo predvsem poudarjeno, da bi morale organizacije združenega dela pospeševati obvezne oblike izobraževanja, poklicnega usposabljanja in izpopolnjevanja ob delu, glede na kadrovske potrebe podjetij.

Razprava je opozorila, da bi morali spričo specifičnosti posameznih obrtnih poklicev in pomanjkanja kadrov omogočiti, da bi že s končanim prvim letnikom, torej 1. in 2. semestrom, dobili kadre za določene obrtne poklice.

V Contalu so brez ovinkarjenja povedali, da bi bilo treba v novem sistemu usmerjanja izobraževanja dokončno odpraviti sedanja učna razmerja po učnih pogodbah ter zagotoviti ustrezno vsebinsko reformo tudi v osnovnem šolstvu ter z osnovnošolskih učnih programov črtati vse, kar je nepotrebno.

I. V.

Pred dnevi so se člani osnovne organizacije Zveze socialistične mladine v KS Stara Ljubljana, sestali na redni letni konferenci. Povabili so predstavnike političnega aktiva krajevne skupnosti in predstavnika občinske konference ZSMS. Mladinci so najprej podali poročilo o delu v preteklem letu. Med mnogimi uspehi izstopajo predvsem organizirana rekreacija za občane Stare Ljubljane, kulturno in športno sodelovanje s KS Mlinše-Kolovrat pri Izlakah, aktivistično delo pri izvedbi Samoprispevka II, organiziranje smučarskega tečaja za mlade iz krajevne skupnosti, organiziranje krajevnega sveta mladih, ki združuje in koordinira delovanje organizacij Zveze socialistične mladine v krajevni skupnosti itd.

Mladi v Stari Ljubljani o skupnih problemih

Vendar pa so tudi področja, na katerih mladi v KS Stara Ljubljana niso poželi preveč uspehov. Tako ni zaživel marksistični krožek, predvsem zaradi pomanjkanja interesentov zanj. Šepalo je tudi idejnopolitično izobraževanje, predvsem zaradi »lenobe« mladinca, ki je bil zanj zadolžen. Mladi še vedno niso dobili svojih prostorov, čeprav si za to prizadevajo vse družbenopolitične organizacije v krajevni skupnosti.

Predstavniki političnega aktiva so zelo živahno in tudi vrižadeto pojasnjevali, zakaj mladi niso mogli priti do svojega kotička. Prostor, kjer bi se shajali občani Stare Ljubljane, predvsem pa mladi, je problem vseh družbenopolitičnih organizacij v krajevni skupnosti. Ta problem je že star in mnogo truda je bilo že vloženo za pridobitev prostorov za družbeno in družabno življenje krajanov, vendar je vedno prišlo do zapletov. Težave so z lokacijami, s strankami, ki zasedajo določene prostore, sem ter tja pa tudi s koordinacijo interesov samih družbenopolitičnih organizacij. O tem smo v našem časopisu že večkrat pisali.

Trenutno potekajo pogovori s čevljariskim podjetjem Zmaga, ki ima najugodnejšo lokacijo. Pripravljeno se je preseliti, vendar postavlja določene pogoje. Kljub vsemu lahko z optimizmom gledamo na rešitev prostorskih problemov družbenopolitičnih organizacij, saj se že kažejo rezultati skupnih prizadevanj.

Mladinci in člani političnega aktiva KS so tudi ugotovili, da je nujno potrebno povežovati in sistematizirati dejavnosti, v katerih se mladi udeležujejo v krajevni skupnosti. Različna društva in klubi, ki združujejo mlade v krajevni skupnosti med seboj niso povezani, kaj šele da bi bili povezani z osnovno organizacijo Zveze socialistične mladine v KS. Obenem pa se tudi mnogi mladi, ki delujejo v raznih družbenopolitičnih organizacijah v KS, ne zanimajo za delo OO ZSMS ali pa zanj ne vedo.

Zelo ostra kritika je bila izrečena na račun mladih, ki so člani ZK, pa v njej ne delujejo, niti ne delujejo v Zvezi socialistične mladine. Sprašujemo se, kaj ti mladinci sploh iščejo v ZK, kakšne namene pravzaprav imajo? Vsekakor bo nujno z njimi razčistiti tako v organizacijah ZK kot tudi v organizacijah ZSMS.

V programu za leto 1977 pa so si mladi med drugim zastavili sledeče naloge: vključiti se v program proslav ob 40-letnici prihoda tovariša Tita na čelo KPJ, organizirati idejnopolitično izobraževanje in ustanoviti marksistični krožek, razširiti kulturno in športno sodelovanje s KS Mlinše-Kolovrat, razširiti organizirano rekreacijo krajanov in nadaljevati tečaje kuhanja, šivanja in pletenja, ki sedaj odlično uspevajo. Če bo vprašanje prostorov rešeno že v tem letu, bodo poskušali organizirati sekcijo planinskega društva in samostojno športno društvo.

B. Jugovič

šev za smeti. Če bi vsi ljudje pazili na snago v našem mestu in da bi res vsi metali smeti tja, kamor spadajo, bi bilo naše mesto spet čisto. Zavedati pa se moramo, da je od nas vseh odvisno, kakšno je okolje, v katerem živimo.»

ANTONIJA URBANČIČ, vzgojiteljica: »Vsi lahko vidimo, da Ljubljana ni tako bela, kot vse mnogokrat radi hvalimo. Tu ne mislim le na odpadke, ki jih je vse preveč po naših ulicah, ampak tudi na ozračje. Ljubljanska kotlina ima tak geografski položaj, da se težko

»naravno prezračuje«. Zrak v mestu je mnogokrat tako nasičen s strupenimi plini, da je že zdravju škodljiv. Potrebno bo resno pristopiti k reševanju tega problema.»

ANTON ZABUKOVEC, vratar: »Ljudje bi morali bolj paziti na red in čistočo v našem mestu. Vedno nam niso za zgled tudi naši komunalci. V jutranjih urah, ko praznijo smetnjake, delajo mnogokrat velik hrup in mnogo smeti ostane zunaj smetnjakov. Potem je tu problem s parkiranjem, vozniški so razvajeni in parkirajo

kjer se jim zdi, mnogokrat kar na zelenicah. Vsi skupaj moramo skrbeti za čistejšo in bolj zdravo okolje.»

STANE BABUDER, kurjač: Ze dolgo opazujem polomljena drevesa na Čufarjevi ulici. Mar bo potrebno počakati do pomladi, ko bodo začeli z obrezovanjem dreves. Tudi naši parki v mestu nam niso vedno v čast, vse preveč je še v njih odpadlega listja. Potrebno bi bilo postaviti več koškov za smeti. Ljudje so postali tudi že tako razvajeni, da če ni v bližini koša za smeti, mečejo odpadke na tla.»

Skrb za čistejšo okolje ni zahteva estetov; če želimo ohraniti svoje zdravje je nujno, da poleg ostalega, odstranimo tudi taka smetišča (na fotografiji), ki so že, ali pa lahko kmalu postanejo tudi vir kužnih bolezni.

